

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 15 april 2025
Zaaknr.: 202525556
Afdeling opsteller : Financiën en Control
Bereikbaar onder : 06-14723729
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 3 juni 2025
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. Onderwerp

Zienswijze ontwerpbegroting 2026 gemeenschappelijke regeling BsgW

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan worden gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerking, waarbij een zelfstandige organisatie wordt opgericht die voor verschillende samenwerkende gemeenten taken uitvoert. Deze publiekrechtelijke samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij het overdragen van bevoegdheden naar een GR is het gevolg dat een gemeentelijk bestuur meer op afstand staat en minder invloed kan uitoefenen dan bij taken in eigen beheer.

P&C-cyclus GR

Eén van de sturingsinstrumenten voor de raad om grip te houden op de GR-en vormt de Planning & Control (P&C)-cyclus. De raad dient inzicht te hebben in de financiën van een GR om daar controle op uit te kunnen oefenen. De GR is daarom verplicht om:

- De kadernota voor het eerstvolgende jaar ter kennisneming naar de raden te sturen. Hierin worden de beleidsmatige en financiële kaders geschetst. De kadernota 2026 is aan de raad gestuurd.
- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar ter kennisneming naar de raden te sturen. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening. De jaarrekening van het samenwerkingsverband laat zien wat afgelopen jaar gebeurd is in financieel en beleidsmatig opzicht. De raad kan hierop geen zienswijze indienen.
- Uiterlijk 30 april de ontwerpbegroting aan de raden te sturen, voordat deze wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR (AB). In de begroting wordt aangegeven welke activiteiten de GR in dat jaar gaat uitvoeren en wat de bijdrage per gemeente is.

Zienswijze begroting

De begroting is voor de raad een belangrijk document om kaders te stellen. De raad heeft daarom de wettelijke mogelijkheid om binnen 12 weken, voordat de begroting aan het AB wordt aangeboden, wensen of bedenkingen kenbaar te maken tegen de ontwerpbegroting door het indienen van een zienswijze. De gemeenteraad heeft geen bevoegdheid om de begroting goed te keuren. Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GR reageert voor vaststelling van de begroting door het AB schriftelijk én

gemotiveerd op de ingediende zienswijzen door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast en stuurt deze uiterlijk 15 september naar de Gedeputeerde Staten.

Korting gemeentefonds 2026

Landelijk worden gemeenten en komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeente fonds, waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. De gemeenschappelijke regelingen zijn in de afgelopen periode gevraagd om, gelet op de knellende financiële kaders, als ‘verlengd lokaal bestuur’ hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Op 2 juli 2024 heeft uw college een brief gestuurd aan alle GR-en met daarin de opdracht om toekomstige besparingsmogelijkheden inzichtelijk te maken; waarbij wordt uitgegaan van een structurele taakstelling van 5%. Bijna alle Parkstadgemeenten en andere Zuid-Limburgse gemeenten hebben een soortgelijke brief gestuurd (Djumazaak 202425104).

In dit raadsvoorstel ligt voor de ontwerpbegroting van Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

- b. Huidige situatie/probleemstelling
Zie onder 2.a.

3. Gewenste situatie (WAT?)

- a. Wat willen we bereiken?

De raad de gelegenheid te geven een zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2026, zodat deze zienswijze betrokken kan worden bij de definitieve besluitvorming door het AB op 2 juli 2025.

- b. Kaders

1. eerdere besluitvorming vaststelling zienswijze ontwerpbegroting 2025 en ontwerpbegroting 2026-2029 (BBV nr. 202389389) en vaststelling harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW (BBV nr. 202302836).
2. traject tot dusverre. De ontvangst van de ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2030 van BsGW vormt de aanleiding om dit bbv op te stellen.
3. rol/ bevoegdheden college van B en W. Het college stemt in met de zienswijze die voorgelegd wordt aan de raad.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal) Het betreft uitvoering van werkzaamheden voor de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Kaders worden aangegeven door de Wet Gemeenschappelijke regelingen en de GR BsGW.
5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda? Ja, het heffen van belastingen vormt een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen. De exploitatiebijdrage aan BsGW wordt geraamd op product 064100 en kostensoort 441200 en de opbrengst vervolgingskosten op product 064100 en kostensoort 837010.

- c. Argumenten en overwegingen

Kerntaken

BsGW is 1 april 2011 opgericht als samenwerkingsverband op belastinggebied voor gemeenten en waterschappen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de

opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ, dit alles op basis van bedrijfseconomische principes

Strategische ontwikkelingen

Proceskosten

BsGW heeft nog steeds te maken met ncnp-no cure no pay-bedrijven. Deze bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende proceskosten (uitvoerings- en uitkeringskosten). Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer waardoor de uitvoeringskosten per ingediend bezwaar oplopen.

Project Inwinning Secundaire Objectkenmerken

Het doel van het project Inwinning Secundaire Objectkenmerken is het terugwinnen van het vertrouwen bij de woningeigenaren in de overheid in het algemeen en de bepaling van de WOZ-waarde in het bijzonder door de woningeigenaren maximaal te betrekken bij het vaststellen van (een aantal van) de secundaire objectkenmerken en hierbij maximale transparantie te bieden.

Onderzoek tweejaarlijkse WOZ-waardering

Bij de Algemene Ledenvergadering van de VNG in juni 2024 is een motie aangenomen om op korte termijn een onderzoek te starten naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering in plaats van de nu geldende jaarlijkse herwaardering.

Tegengaan toenemende armoede

Ook het nieuwe kabinet heeft in de miljoenennota maatregelen opgenomen om de toenemende armoede tegen te gaan en de koopkracht van de laagste inkomens te verbeteren, de zogenaamde bestaanszekerheid. Sociaal invorderen, vroegsignalering en schuldhelpverlening zijn instrumenten die hiervoor worden ingezet. Het percentage oninbaar zal mogelijk stijgen, hetgeen zal leiden tot lagere netto-belastingopbrengsten voor de deelnemers.

Specifieke ontwikkelingen

Krapte op de arbeidsmarkt

De grote krapte op de arbeidsmarkt houdt onverminderd aan. In alle beroepsgroepen is sprake van een tekort aan personeel, voor ICT-ers geldt dit in het bijzonder. Het effect van traditionele wervingscampagnes neemt af. Er zal gezocht moeten worden naar andere manieren om toch de juiste kennis in huis te halen. In dit kader wordt, analoog aan het zelf opleiden van taxateurs, nadrukkelijk ook gedacht aan het zelf opleiden van ICT-ers. Waar nodig en mogelijk wordt samen met deelnemers en/of andere samenwerkingsverbanden voorzien in moeilijk invulbare rollen en functies. Daarnaast is er de laatste en ook komende jaren sprake van leeftijdsgebonden uitstroom van medewerkers. BsGW anticipeert hier zo goed als mogelijk op, zodat de bijbehorende kennis bijtijds en zorgvuldig wordt overgedragen.

Verbetering archiefbeheer

In 2021 heeft een archiefinspectie plaatsgevonden binnen BsGW. Vanaf 2022 zijn op basis van het vastgestelde plan van aanpak verbeterstappen gezet. Naast het digitaliseren van het archief en het zaaksysteem-werken is met name ook aanvullende kennis en kunde nodig om alle aspecten rondom de (digitale) informatiehuishouding binnen BsGW vanuit juridisch perspectief én kostenbewustzijn (enkelvoudige opslag – meervoudig gebruik) te (waar)borgen.

Samenwerkingsportaal

Vanaf 1 januari 2022 bestaat de verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en Het Gegevenshuis. Voor het actueel houden en borgen van alle gegevens, heeft BsGW namens alle partijen de regie op zich genomen voor het aanschaffen van een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeenten), de BGT als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch.

Informatievoorziening en ICT

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is. Vanwege einde contractduur zijn zowel de ICT-infrastructuur als de belastingpakketten op basis van een Europese aanbesteding gegund en geïmplementeerd (2023 en 2024). De overeenkomst met de leveranciers wordt voor drie jaar aangegaan, met daarna de optie tot driemaal een jaar verlenging. Op basis van het huidige prijspeil zou vanaf 2025 € 555.000,- per jaar gereserveerd moeten worden voor de volgende aanbesteding in 2028, inclusief de implementatie in 2029. Dit geschatte bedrag is voor de jaren 2025 – 2029 begrotingstechnisch reeds opgenomen in de (meerjaren)begroting 2025 (AB 27 juni-6-2024). Het resultaat van de besluitvorming wordt doorvertaald in de begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2030.

Informatiebeveiliging & Privacy

Het is voor BsGW van cruciaal belang dat de continuïteit van de informatie en de informatievoorziening zijn gewaarborgd. Eventuele gevolgen van beveiligingsincidenten dienen tot een acceptabel niveau te worden beperkt. BsGW hanteert daarom diverse beheersmaatregelen, monitort dit niet alleen intern op naleving maar laat ook externe audits of onderzoeken uitvoeren hiernaar. Informatiebeveiliging krijgt ook steeds meer en extra aandacht van de externe accountant. Een van de beheersmaatregelen is uiteraard het voldoen aan de (Europese) wet- en regelgeving omtrent informatiebeveiliging. En op dat gebied zijn enkele ontwikkelingen aanstaande.

Reactie GR bezuinigingsopgave

In dit collegevoorstel ligt voor de beleidsarme ontwerpbegroting 2026 van GR BsgW waarin BsgW aangeeft een maximale inspanning geleverd te hebben voor beperking van de bijdragen, maar de gewenste taakstelling ad. -5% niet gerealiseerd. Met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) heeft het Algemeen Bestuur de BsGW-organisatie een structurele, taakstellende kostenreductie opgelegd van € 1,3 miljoen met ingang van 2028. Voor 2026 bedraagt de taakstelling € -1 mln. (-3,28%), doch dit mag wegens eerdere besluitvorming rond het OOP niet toegerekend worden aan de structurele taakstelling.

In de ontwerpbegroting wordt geen rekening gehouden met de verwachte renteopbrengsten. Dit is opmerkelijk, gezien de renteontwikkelingen en de mogelijkheid om hierop te anticiperen. Zowel over 2023 als 2024 rapporteert BsgW een incidenteel overschot van resp. € 0,7 en € 1,2 mln. Het niet

meenemen van deze opbrengsten heeft invloed op de realistische weergave van de gemeentelijke financiën en kan leiden tot een vertekend beeld van de werkelijke financiële situatie.

De te ruime inschatting van de proceskostenvergoeding

De raming van de proceskostenvergoeding in de begroting achten wij te hoog. Gezien de gerealiseerde lagere uitgaven over 2024 en de gewijzigde wetgeving rond de proceskostenvergoedingen aan o.a. no cure no pay-bedrijven, zou een realistische inschatting meer dan wenselijk zijn. Daarnaast laat de meerjarenraming een oplopende lijn van de proceskostenvergoeding zien, die wat ons betreft niet aansluit op een reële verwachting van de ontwikkeling op deze kosten op lange termijn.

De raming van de personele lasten

De voorgestelde raming van de personele lasten is structureel te ruim. In eerdere rapportages is door het ambtelijk vooroverleg al aangekaart dat de begrote personeelskosten niet in verhouding staan tot de werkelijke uitgaven. Steeds opnieuw word verwezen naar niet of later invullen van vacatures of flexibele en goedkopere inhuur via derden. Dit leidt opnieuw tot een overmatige voorzichtigheid in de begroting, waardoor naar onze inschatting een te hoge last wordt ingeschat voor het komende begrotingsjaar.

Post onvoorzien

In aanvulling op de voorzichtige raming bij een aantal specifieke begrotingsposten heeft BsgW structureel een post onvoorzien in de begroting opgenomen van € 424.000 in 2026, oplopend tot € 485.000 in 2030. Ook deze post draagt bij aan de overmatig hoge inschatting van de begroting.

Het ontbreken van de invulling van het OOP (Organisatie- en Ontwikkelingsplan)

Er wordt in de begroting geen duidelijkheid geboden over de invulling van het OOP. Het ontbreken van deze informatie is zorgwekkend, aangezien de invulling van dit plan direct van invloed is op de werkorganisatie en de personele bezetting. Immers, de hiermee gepaard gaande bezuinigingstaakstelling mag niet gesaldeerd worden met de autonome ontwikkelingen rond de formatie en personele lasten zoals bij de reactie op de bezuinigingstaakstelling beschreven. Daarnaast kunnen wij ons niet vinden in de duiding dat het gaat om een financiële exercitie. Invulling van de taakstelling is immers niet mogelijk zonder inhoudelijke gevolgen.

Gelet op de eerdergenoemde ontwikkelingen wordt uw raad geadviseerd om:

- bijgevoegde zienswijze (Djuma 202525563) in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2026, omdat overmatige voorzichtigheid wordt ingebouwd en hiermee publieke gelden opnieuw voor een jaar worden vastgelegd en onthouden aan investeringen in nieuw beleid bij de deelnemende gemeenten.

d. Opties en keuze

Uw raad kan -in tegenstelling tot het eerdere advies- adviseren om:

Geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2026.

4. Bijlagen:

- 202525559; Ontwerpbegroting 2026 Gr BsgW
- 202525564; Dashboard
- 202525563; Uitgaande brief zienswijze begroting BsgW 2026

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Financiën en Control

Registratiekenmerk : 202525556

De raad van de gemeente Brunssum;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 april 2025, afdeling Financiën en Control;

Besluit:

1. kennisnemen van de ontwerpbegroting van 2026 van de GR BsgW en hiertegen bijgevoegde zienswijze (Djuma 202525563) indienen;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 3 juni 2025

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier